

DIN CUPRINS:

Monografia contabilă și
tratamentul fiscal al
cheltuielilor cu educația
timpurie pag. 7

Se poate dispune
reverificarea
unei perioade deja
controlate? pag. 8

Reevaluarea imobilizărilor
este o obligație sau o
opțiune? pag. 12

Monitorul Contabil

100% siguranță legislativă și maximă economie de bani

Modificări preconizate la Codul de procedură fiscală

Un proiect de ordonanță de urgență care își propune să modifice Codul de procedură fiscală, afișat pe site-ul www.mfinante.gov.ro, prevede obligația autorităților publice, instituțiilor publice sau de interes public să se înroleze în sistemul informatic **PatrimVen**, începând cu data de întâi a lunii următoare celei de a patra luni de la data publicării ordonanței de urgență în Monitorul Oficial.

PatrimVen este un depozit de date în care sunt colectate și agregate date obținute de Ministerul Finanțelor Publice/ANAF, în condițiile legii, de la autoritățile/instituțiile publice și de interes public, din administrația publică centrală și locală ori de la contribuabili/plătitori și care sunt puse la dispoziția autorităților publice, instituțiilor publice și de interes public din administrația publică centrală și locală, precum și altor persoane juridice de drept privat, în beneficiul cetățenilor și în scopul realizării atribuțiilor stabilite de normele juridice care reglementează activitatea instituțiilor, autorităților ori persoanelor juridice de drept privat care primesc respectivele informații și/sau documente.

O altă modificare importantă privește toți contribuabilii/plătitorii persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoane fizice care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent într-una din formele prevăzute de O.U.G. nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, care **vor fi obligați să transmită organului fiscal central documente precum cereri, înscrisuri sau orice alte documente, prin mijloace electronice de transmitere la distanță**, respectiv prin înrolarea în sistemul de comunicare electronică dezvoltat de Ministerul Finanțelor/ A.N.A.F.

De reținut este faptul că în situația în care contribuabilii/plătitorii nu își îndeplinesc obligația comunicării prin intermediul mijloacelor electronice de transmitere la distanță a cererilor, înscrisurilor sau oricăror altor documente în condițiile de mai sus, iar acestea sunt depuse la organul fiscal central în format letric, **nu vor fi luate în considerare**, urmând ca acesta să notifice contribuabilii/plătitorii cu privire la obligativitatea comunicării prin intermediul mijloacelor electronice de transmitere la distanță!

Jordan Jirje

Opinia specialistului!

Principiile generale de raportare financiară

Oglinda activității unei firme o reprezintă situațiile financiare anuale, adică documentele oficiale de prezentare a rezultatelor economico-financiare ale unei companii, care trebuie să ofere atât informații referitoare la activitatea desfășurată, cât și o situație reală a performanței financiare.

Profitul, scopul final al managementului fiecărei societăți comerciale, reflectă eficiența cu care sunt consumate resursele alocate, obținerea acestuia fiind necesară atât pentru buna funcționare a activității firmei, cât și pentru satisfacerea intereselor acționarilor sau asociaților prin prisma dividendelor.

Obiectivul situațiilor financiare anuale este de a oferi o imagine fidelă a poziției financiare, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea unei firme.

Cine trebuie să întocmească situații financiare:

- societățile comerciale;
- regiile autonome;
- instituțiile publice;
- institututele naționale de cercetare-dezvoltare;
- societățile cooperatiste;
- asociațiile și celelalte persoane juridice cu și fără scop patrimonial.

Persoanele juridice care optează pentru repartizarea trimestrială de dividende au obligația să întocmească situații financiare interimare.

continuare în pagina 2 →

cunoașterea participațiilor deținute ca fiind de natura acțiunilor deținute la entități afiliate sau sub forma altor imobilizări financiare; încadrarea reducerilor acordate, respectiv primite, la reduceri comerciale sau financiare.

Entitățile au obligația ca la întocmirea documentelor justificative și la contabilizarea operațiunilor economico-financiare să țină seama de toate informațiile disponibile, astfel încât să fie extrem de rare situațiile în care natura economică a operațiunii să fie diferită de forma juridică a documentelor care stau la baza acestora.

Refacturarea utilităților către chiriași

Societatea ABC SRL, plătitoare de impozit pe venitul microîntreprinderilor și TVA, deține în proprietate un imobil cu două nivele utilizat pentru activități administrative.

Datorită conjuncturii economice, decide să închirieze un nivel al imobilului către societatea Beta SRL. Consumurile de utilități (energie, apă, gaz) sunt contorizate separat pe cele două nivele, însă nu există contracte separate cu distribuitorii.

Societatea ABC SRL primește facturile de utilități pe numele său și recuperează contravaloarea utilităților consumate de chiriaș prin refacturare.

Vom stabili care este monografia contabilă aferentă acestor operațiuni, cunoscând faptul că partea de imobil este închiriată în regim de taxare prin opțiune.

Potrivit reglementărilor contabile în vigoare, aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.802/2014, punctul 432, sumele colectate de o entitate în numele unor terțe părți, inclusiv în cazul contractelor de agent, comision sau mandat comercial încheiate potrivit legii, nu reprezintă venit din activitatea curentă, chiar dacă din punctul de vedere al TVA persoanele care acționează în nume propriu sunt considerate cumpărători revânzători.

Prin urmare, în cazul unei microîntreprinderi, cheltuielile efectuate în contul altor persoane nu afectează rezultatul fiscal al acesteia.

În analiza activității de închiriere a unui spațiu și refacturarea către chiriaș a utilităților (energie electrică, gaz, apă, canalizare etc.) este foarte important să ținem seama de aspectele fiscale privind taxa pe valoarea adăugată aplicabile acestor operațiuni.

Orice cheltuieli accesorii efectuate de persoana care realizează o livrare de bunuri sau o prestare de servicii se includ în

10. Principiul evaluării la cost de achiziție sau cost de producție. – Elementele prezentate în situațiile financiare se evaluează, de regulă, pe baza principiului costului de achiziție sau al costului de producție.

11. Principiul pragului de semnificație – Entitatea se poate abate de la cerințele cuprinse în prezentele reglementări referitoare la prezentările de informații și publicare, atunci când efectele respectării lor sunt ne semnificative.

Sfaturi utile pentru un contabil de succes

baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată, chiar dacă fac obiectul unui contract separat.

Există o singură livrare/prestare în cazul în care unul sau mai multe elemente trebuie considerate ca reprezentând tranzacția principală, în timp ce unul sau mai multe elemente trebuie considerate cheltuieli accesorii care beneficiază de tratamentul fiscal al tranzacției principale referitoare, printre altele, la locul livrării/prestării, cotele, scutirile ca și livrarea/prestarea de care sunt legate.

IMPORTANT!

Cheltuielile cu utilitățile nu vor fi considerate accesorii unui contract de închiriere dacă se poate dovedi libertatea chiriașului de a decide în privința consumului sau în cantitatea pe care o dorește, chiar dacă nu sunt încheiate contracte separate. Spațiul închiriat trebuie să fie contorizat separat.

Trebuie să se verifice în cadrul fiecărei închirieri dacă, în ceea ce privește utilitățile, chiriașul are libertatea să decidă în privința consumului sau în cantitatea pe care o dorește.

În cazul în care chiriașul are posibilitatea să își aleagă prestatorii și/sau modalitățile de utilizare a bunurilor sau a serviciilor în cauză, prestațiile care privesc aceste bunuri sau servicii pot, în principiu, să fie considerate distincte de închiriere.

În special, dacă chiriașul poate să decidă în legătură cu consumul de apă, de electricitate sau de energie pentru încălzire, care poate fi verificat prin montarea unor contoare individuale și facturat în funcție de consumul respectiv, prestațiile care privesc aceste bunuri sau servicii pot, în principiu, să fie considerate distincte de închiriere.

605		cheltuieli proprii
„Cheltuieli privind energia și apa”		
461		cheltuieli chiriaș
„Debitori diverși”		
4426		contravaloare TVA
„TVA deductibilă”		

● Plata facturii primite de la furnizor din contul curent al societății:

401	=	5121	valoare totală
„Furnizori”		„Conturi la bănci în lei”	

● Refacturarea energiei electrice către societatea BETA SRL se înregistrează utilizând formula contabilă:

4111	=	%	valoare totală
„Clienți”		461	cheltuieli chiriaș
		„Debitori diverși”	
		4427	contravaloare TVA
		„TVA colectată”	

● Încasarea facturii emise către societatea BETA SRL prin contul curent al societății se înregistrează:

5121	=	4111	valoare totală
„Conturi la bănci în lei”		„Clienți”	

Înregistrarea operațiunilor în contabilitatea BETA SRL:

● Înregistrarea energiei electrice refacturate de ABC SRL se efectuează prin formula contabilă:

%	=	401	valoare totală
605		„Furnizori”	cheltuieli chiriaș
„Cheltuieli privind energia și apa”			
4426			contravaloare TVA
„TVA deductibilă”			

● Plata facturii de utilități se înregistrează prin articolul contabil:

401	=	5121	valoare totală
„Furnizori”		„Conturi la bănci în lei”	

Monografia contabilă și tratamentul fiscal al cheltuielilor cu educația timpurie

Cazuri practice

Facilitățile fiscale privind alocarea unor sume de bani de către angajatori pentru educația timpurie a propriilor salariați, facilități suspendate însă începând cu 01 aprilie 2021, pun în continuare contabililor probleme privind modul de reflectare în contabilitate, dar și referitor la întocmirea documentelor justificative în acest sens.

În principiu, legiuitorul a dorit scăderea sumelor alocate pentru educația timpurie din impozitul pe profit datorat.

În cazul în care suma depășește impozitul pe profit datorat, diferența va fi scăzută, în ordine, din impozitul pe salarii reținut de contribuabil pentru angajați, din taxa pe valoarea adăugată datorată sau din accizele datorate și se va întocmi Declarația de regularizare 711.

Spetă:

Compania are dreptul de a achita cheltuieli cu educația timpurie, în baza documentelor justificative (contract cu grădinița, factura emisă de grădinița pe societate), urmând să își deducă aceste cheltuieli?

Societatea a achitat în martie 1.370 lei. Care este monografia contabilă a acestor operațiuni?

Soluție fiscal-contabilă:

Potrivit art. 25 alin. (4) lit. i¹⁾ și i²⁾, următoarele cheltuieli sunt nedeductibile la calculul rezultatului fiscal:

„i¹⁾ cheltuielile privind funcționarea unităților de educație timpurie aflate în administrarea contribuabilului sau sumele achitate de contribuabil pentru plasarea copiilor angajaților în unități de educație timpurie aflate în unități care oferă servicii de educație timpurie, conform legislației în vigoare;

i²⁾ Contribuabilii care efectuează cheltuieli cu educația timpurie scad din impozitul pe profit datorat cheltuielile cu educația timpurie conform lit. i¹⁾, dar nu mai mult de 1.500 lei/lună pentru fiecare copil. În cazul în care suma depășește impozitul pe profit datorat, diferența va fi scăzută, în ordine, din impozitul pe salarii reținut de contribuabil pentru angajați, din taxa pe valoarea adăugată datorată sau din accizele datorate”.

Reevaluarea immobilizărilor este o obligație sau o opțiune?

Este reevaluarea immobilizărilor corporale o operațiune obligatorie sau opțională? Reglementările contabile prevăd faptul că entitățile pot proceda la reevaluarea immobilizărilor, astfel că nu devine o obligație, însă conform aceluiași reglementări, situațiile financiare anuale trebuie să ofere o imagine fidelă a activelor, datoriilor, poziției financiare și a profitului sau pierderii entității.

Până la urmă, ce facem, efectuăm reevaluarea immobilizărilor sau le menținem în contabilitate la costul istoric?

Spetă:

Societate comercială cu capital integral de stat, funcționează în baza Legii nr. 31/1990 și Legii nr. 15/1990. Conform O.M.F.P. nr. 1.802/2014:

„99. – (1) Prin derogare de la evaluarea pe baza principiului costului de achiziție sau al costului de producție, entitățile pot proceda la reevaluarea immobilizărilor corporale existente la sfârșitul exercițiului financiar, astfel încât acestea să fie prezentate în contabilitate la valoarea justă, cu reflectarea rezultatelor acestei reevaluări în situațiile financiare întocmite pentru acel exercițiu.

106. – (1) Reevaluările trebuie făcute cu suficientă regularitate, astfel încât valoarea contabilă să nu difere substanțial de cea care ar fi determinată folosind valoarea justă de la data bilanțului.“

Există un termen-limită sau obligativitatea de a efectua această reevaluare dacă în politicile aprobate sunt înregistrate pe baza principiului costului de achiziție?

Soluție fiscal-contabilă:

Cadrul legal:

Potrivit art. 99 – 105 din Reglementările contabile aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.802/2014:

„99 – (1) Prin derogare de la evaluarea pe baza principiului costului de achiziție sau al costului de producție, entitățile pot proceda la reevaluarea immobilizărilor corporale existente la sfârșitul exercițiului financiar, astfel încât acestea să fie prezentate în contabilitate la valoarea justă, cu reflectarea rezultatelor acestei reevaluări în situațiile financiare întocmite pentru acel exercițiu.

102. – Reevaluarea immobilizărilor corporale se face la valoarea justă de la data bilanțului. Valoarea justă se determină pe baza unor evaluări efectuate, de regulă, de evaluatori autorizați, potrivit legii.

105. – (1) Elementele dintr-o categorie de immobilizări corporale se reevaluează simultan pentru a se evita reevaluarea

selectivă și raportarea în situațiile financiare anuale a unor valori care sunt o combinație de costuri și valori calculate la date diferite.

(2) Dacă un activ immobilizat este reevaluat, toate celelalte active din categoria din care face parte trebuie reevaluate.

106. – (1) Reevaluările trebuie făcute cu suficientă regularitate, astfel încât valoarea contabilă să nu difere substanțial de cea care ar fi determinată folosind valoarea justă de la data bilanțului.

(2) Valoarea justă a immobilizărilor corporale este determinată, în general, plecând de la valoarea lor de piață, pe baza informațiilor pe care le-ar utiliza participanții de pe piață atunci când stabilesc prețul activului, presupunând că participanții de pe piață acționează pentru a obține un beneficiu economic maxim.

(3) Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ într-o tranzacție reglementată pe piața principală (dacă există) sau cea mai avantajoasă, la data evaluării, în condițiile curente de piață (adică un preț de ieșire), indiferent dacă respectivul preț este direct observabil sau este estimat utilizând o altă tehnică de evaluare.

(4) Dacă valoarea justă a unei immobilizări corporale nu mai poate fi determinată, valoarea activului prezentată în bilanț trebuie să fie valoarea sa reevaluată la data ultimei reevaluări, din care se scad ajustările cumulate de valoare”

Având în vedere aceste prevederi legale, rezultă faptul că entitățile pot proceda la reevaluarea immobilizărilor corporale, deci nu există o obligație impusă în acest sens.

Mai mult, O.M.F.P. nr. 1.802/2014 reglementează la secțiunea 2.5.1 „Politici contabile”, punctul 60:

„(1) Politicile contabile reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de o entitate la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare anuale.

(2) Exemple de politici contabile sunt următoarele: reevaluarea immobilizărilor corporale sau păstrarea costului istoric al acestora; (...)”

Deci efectuarea reevaluării immobilizărilor corporale sau ținerea evidenței lor la cost istoric reprezintă o decizie care se ia în funcție de politicile contabile ale societății și nu este o obligație impusă de lege.

